

Címe: Az Atlanti-óceánon keresztül

Forrás: Jules Verne: AZ ANTILLÁK VILÁGA

<http://mek.oszk.hu/03700/03786/>

Szöveg típusa: elbeszélő

Szöveg olvashatósága: közepesen nehéz

Kérdések nehézsége: könnyű, közepes, nehéz

Javasolt felhasználás: 4–6. évfolyam.

Részlet Verne Gyula: Az Antillák világa című regényéből

1. Az utazás elég kellemes volt. A többnyire szép és derült időt csak ritkán zavarta meg egy-egy futó, nyári zivatar, de ez is oly jelentéktelen volt, hogy az *Alert* föl se vette.
2. Az ifjak, hasznukra akarván fordítani a kedvező alkalmat, csupa mulatságból beálltak hajós inasoknak, s ha kellett, versenyt dolgoztak a matrózokkal. Különösen Tony Renault és Magnus Anders buzgólkodtak nagyon, és Patterson úr sokszor aggódott is volna értük, ha ott nincs Carpenter John, aki mindig nagyon vigyázott reájuk.
3. Sok mulatságot szereztek a pajkos delfinek is, melyek csoportosan úszkáltak, bukdácsoltak a hajó körül. Az „óceán bohócai”, ahogy e fürge és ügyes állatokat jellemzően elnevezték, bámulatos gyorsan és merészen játszottak a hajó mellett. Egymás után ugráltak ki a vízből, fél-két méter magasra, s aztán fejfelé buktak ismét a tengerbe, s átbújván a hajó alatt, a másik oldalon szökkentek föl ismét.
4. A matrózok több ízben megkísértették, hogy megszigonyozzák őket, de eredménytelenül. A fürge állatok egyetlen farkcsapásukkal oly hirtelen vetették magokat odább, hogy mindig sikerült kitérniök a szigony elől, rendesen abban a pillanatban, midőn már azt hitték, hogy a gyilkos fegyver beléjük fúródik.
5. De nem csak delfineket láttak, hanem cápákat is. E roppant falánk állatok folyton tátott szájjal úszkálnak a vízben, mindig készen, hogy mindent elnyeljenek, ami útjukba téved. Mindegy nekik, akármit kaphatnak: kalap, fadarab, boros palack, kötélvég, ételmaradék, szóval akármilyen, ami a hajóról a vízbe hull, kedves zsákmányuk nekik. S amit egyszer elnyeltek, soha többé napvilágra nem kerül.

1. Mutasd be röviden saját szavaiddal a regényrészletből megismerhető időjárást!

1-es kód: például:

- Jó az idő, csak néha esik az eső, de az nem zavarja a hajót.
- Nagyon szép az idő, néha van egy kisebb vihar.

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

- „Az utazás elég kellemes volt. A többnyire szép és derült időt csak ritkán zavarta meg egy-egy futó, nyári zivatar, de ez is oly jelentéktelen volt, hogy az *Alert* föl se vette.”
- A diák válasza pontatlan vagy hiányos.
- Kellemes.
- Folyton süt a nap.
- Nem tudom.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: lényegkiemelés. Az olvasottak összegzése.

Nehézség: könnyű.

2. Az olvasmányrészlet alapján mely tulajdonság NEM jellemző a delfinekre?

Karikázd be a delfinekre NEM jellemző válasz betűjelét!

- A: Vidámak.
- B: Fürgék.
- C: Játékosak.
- D: Falánkok.

1-es kód: D

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: információ-visszakeresés.

Nehézség: könnyű.

3. Húzd alá a szövegben, mi mindent esznek meg a cápák!

1-es kód: „Mindegy nekik, akármit kaphatnak: kalap, fadarab, boros palack, kötélvég, ételmaradék, szóval akármí, ami a hajóról a vízbe hull, kedves zsákmányuk nekik.”

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: információ-visszakeresés.

Nehézség: közepesen nehéz.

4. Az ifjak azért álltak be matrózkodni, mert...

A kalózok kényszerítették őket. IGAZ / HAMIS

Mert unatkoztak. IGAZ / HAMIS

Mert tanulni akartak a munkából. IGAZ / HAMIS

Mert versenyezni akartak a kalózokkal. IGAZ / HAMIS

1-es kód: HAMIS, IGAZ, IGAZ, HAMIS

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: értelmezés. A tanuló helyesen értelmezi a következő szövegrészt:

„Az ifjak, hasznukra akarván fordítani a kedvező alkalmat, csupa mulatságból beálltak hajós inasoknak, s ha kellett, versenyt dolgoztak a matrózokkal.”

Nehézség: közepesen nehéz.

5. Ki NEM utazik a hajón? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

A: Toni Renault

B: Magnus Anders

C: Carpenter John

D: Patterson úr

1-es kód: D

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: következtetés. Az instrukcióban megadott tartalmi elem visszakeresése, megfeleltetése az instrukciónak. „Patterson úr sokszor aggódott is volna értük, ha ott nincs Carpenter John, aki mindig nagyon vigyázott reájuk.”

Nehézség: közepesen nehéz.

6. Ki vigyázott az út idején a tanulókra? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

- A: Toni Renault
- B: Magnus Anders
- C: Carpenter John
- D: Patterson úr

1-es kód: C

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: információ-visszakeresés. Az instrukcióban megadott tartalmi elem visszakeresése, megfeleltetése az instrukciónak. „Patterson úr sokszor aggódott is volna értük, ha ott nincs Carpenter John, aki mindig nagyon vigyázott reájuk.”

Nehézség: közepesen nehéz.